

Adatok a Déli-Bakony és a Balaton-felvidék Mollusca-faunájához

Páll-Gergely Barna

Abstract. *Additional data to the mollusc fauna of the Southern Bakony and the Upper Balaton region.* Terrestrial environments in the northern surroundings of the Lake Balaton is well explored, although small water bodies and drift-water litter is little known. I collected 72 gastropod species in 31 locations in 2005. I found five protected species (*Vertigo angustior*, *Vertigo moulinsiana*, *Cepaea nemoralis*, *Cepaea hortensis*, *Helix pomatia*) and several rare species (e.g. *Bithynia leachi*, *Acicula polita*, *Physa fontinalis*, *Planorbis carinatus*, *Anisus vorticulus*, *Bathymphalus contortus*, *Hippeutis complanatus*). Species richness was highest (25 species) in the Székpusztai storage-lake at Devecser. Rare species were present at Aszófői-séd (Balatonfüred), Csopaki-séd (Csopak), Lovasi-séd (Palóznak), Egres stream (Devecser) and Szőlősi-séd (Balatonfüred).

Key words: faunistics, rare species, protected species, species richness, Transdanubia, Hungary

Bevezetés

A Bakony és a Balaton Mollusca-faunája jól kutatottnak minősíthető (Pintér, I. 1981), de a két terület közötti vízterek csigái, ill. a hordalékfauna alig vizsgált. A kis patakok hordaléka csak pár száz méter távolságból sodródhatott a gyűjtőhelyekre, így a hordalékfauna pontos képet adhat a környék fajairól.

2005-ben lehetőségem nyílt két gyűjtőúton részt venni, melyeknek során a Balatonba ömlő kisebb csatornákat, patakokat, illetve a kérdéses területen lévő kis tavakat, víztározókat vizsgáltuk faunisztikai szempontból.

Anyag és módszer

Gyűjtéseink több makroszkópikus vízi gerinctelen csoportra kiterjedtek, ennek eredményei megjelenés alatt állnak (Kálmán, A. et al. in press). A kérdéses cikkben a csigák közül csak a vízi fajok előfordulásai szerepelnek (pontos gyűjtési adatok nélkül), így a teljesség kedvéért indokoltnak tartottam a szárazföldi csigák mellett a vízi fajok részletes gyűjtési adatainak szerepeltetését is.

A gyűjtések 2005. május 13–15. és szeptember 15–17. között történtek. A gyűjtők május 13-án és 14-én Csabai Zoltán, Cser Balázs, Kálmán András és Páll-Gergely Barna, a többi időpontban Csabai Zoltán, Kálmán András és Páll-Gergely Barna voltak.

A mintavétel iszapolással és vízhálózással történt, melyhez 0,5 mm lyukbőségű szita-szövetből készített, 1,5 méter hosszú nyéllal ellátott kézihálókat ill. 0,8 mm lyukbőségű, rövid nyelű térszűrőt használtunk. Emellett kézi egyeléssel is gyűjtöttünk.

Az 1. táblázat a gyűjtőhelyek felsorolását, a közigazgatási hovatartozást és a földrajzi koordinátákat tartalmazza. A nevezéktan Pintér & Suara (2004) munkáját követi.

Gyűjtőhelyek	Szélesség	Hosszúság	Fajok száma
1. Aszófői-séd (Balatonfüred)	46° 56' 10"	17° 51' 50"	16
2. Bándi-patak (Bánd)	47° 07' 30"	17° 46' 54"	19
3. Cinca-patak (Szentgál)	47° 06' 43"	17° 44' 07"	6
4. Cserkúti-patak (Szentjakabfa)	46° 55' 36"	17° 40' 54"	4
5. Cserkúti-patak (Tagyon)	46° 54' 05"	17° 40' 40"	8
6. Csigere-patak (Ajkarendek)	47° 08' 34"	17° 33' 44"	10
7. Csigere-patak (Devecser)	47° 07' 12"	17° 25' 01"	20
8. Csopaki-séd (Csopak)	46° 58' 09"	17° 56' 02"	13
9. Egres-patak (Devecser)	47° 05' 37"	17° 25' 08"	7
10. Halastó (Herend)	47° 08' 50"	17° 43' 20"	9
11. Kígyós-patak (Szóc)	47° 00' 53"	17° 28' 12"	10
12. Kígyós-pataki horgásztó (Nyírad)	47° 01' 02"	17° 27' 01"	5
13. Koloska-patak, (Balatonfüred)	46° 59' 35"	17° 54' 32"	4
14. Lovasi-séd (Lovas)	46° 59' 30"	17° 57' 31"	15
15. Lovasi-séd (Palóznak)	46° 58' 42"	17° 56' 55"	18
16. Lőrintei-tó (Ajka)	47° 04' 02"	17° 31' 36"	5
17. Nyír-tó (Nagyvázsony)	47° 02' 40"	17° 36' 39"	5
18. Örvényesi-séd (Pécsely)	46° 57' 21"	17° 47' 10"	6
19. Örvényesi-séd (Klárapuszta)	46° 56' 40"	17° 47' 34"	3
20. Örvényesi-séd (Örvényes)	46° 54' 54"	17° 49' 25"	13
21. Párasi-ér (Városlőd)	47° 09' 06"	17° 39' 45"	9
22. Röhe-víz (Taljándörög)	46° 58' 45"	17° 34' 30"	9
23. Séd (Gyulafirátót)	47° 08' 00"	17° 56' 47"	15
24. Séd (Veszprém)	47° 06' 16"	17° 51' 53"	6
25. Székpusztai-víztározó (Devecser)	47° 08' 02"	17° 28' 24"	25
26. Széles-víz (Ajkarendek)	47° 08' 25"	17° 34' 18"	1
27. Szőlősi-séd (Balatonfüred)	47° 56' 15"	17° 51' 55"	24
28. Torna (Kolontár)	47° 04' 54"	17° 28' 57"	6
29. Torna (Ajka)	47° 04' 59"	17° 31' 18"	6
30. Torna (Városlőd)	47° 09' 12"	17° 39' 30"	9
31. Vázsonyi-séd (Nagyvázsony)	46° 59' 04"	17° 42' 00"	14

I. táblázat. A gyűjtőhelyek földrajzi koordinátákkal és a megtalált fajok számával

A gyűjtött fajok jegyzéke lelőhely adataikkal

Valvatidae

Valvata cristata (O.F. Müller, 1774) – Csopaki-séd (Csopak): 2005.05.13., Lovasi-séd (Palóznak): 2005.05.13.; 2005.09.15., Vázsonyi-séd (Nagyvázsony): 2005.05.15.

Hydrobiidae

Potamopyrgus antipodarum (J. E. Gray, 1843) – Csopaki-séd (Csopak): 2005.05.13.

Lithoglyphus naticoides (C. Pfeiffer, 1828) – Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.

Bithyniidae

Bithynia tentaculata (Linnaeus, 1758) – Aszófői-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.; 2005.09.15., Csigere-patak (Devecser): 2005.05.15., Csopaki-séd (Csopak): 2005.05.13., Lovasi-séd (Palóznak): 2005.05.13.; 2005.09.15., Lőrintei-tó (Ajka): 2005.09.16.

Bithynia leachi (Sheppard, 1823) – Aszófői-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.; 2005.09.15., Lőrintei-tó (Ajka): 2005.05.13., 2005.09.16.

Aciculidae

Acicula (Platyla) polita (W. Hartmann, 1840) – Bándi-patak (Bánd): 2005.09.15.

Ellobiidae

Carychium minimum O. F. Müller 1774 – Egres-patak (Devecser): 2005.05.15., Nyír-tó (Nagyvázsony): 2005.05.15., Vázsonyi-séd (Nagyvázsony): 2005.05.15.

Acroloxidae

Acroloxus lacustris (Linnaeus, 1758) – Aszófői-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.; 2005.09.15., Halastó (Herend): 2005.05.14., Lovasi-séd (Palóznak): 2005.05.13.

Lymnaeidae

Lymnaea (Lymnaea) stagnalis (Linnaeus, 1758) – Kígyóspataki horgásztó (Nyírad): 2005.05.15.; 2005.09.16.

Lymnaea (Stagnicola) palustris (O. F. Müller 1774) – Aszófői-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.; 2005.09.15., Csopaki-séd (Csopak): 2005.05.13., Lovasi-séd (Palóznak): 2005.05.13.; 2005.09.15., Lőrintei-tó (Ajka): 2005.09.16.

Lymnaea (Galba) truncatula (O. F. Müller 1774) – Bándi-patak (Bánd): 2005.05.14.; 2005.09.15., Csopaki-séd (Csopak): 2005.05.13., Egres-patak (Devecser): 2005.05.15., Örvényesi-séd (Pécsely): 2005.05.13.; 2005.09.15., Röhe-víz (Taljándörög): 2005.05.15.

Lymnaea (Radix) peregra (O. F. Müller 1774) – Bándi-patak (Bánd): 2005.05.14.; 2005.09.15., Cinca-patak (Szentgál): 2005.05.14.; 2005.09.15., Cserkúti-patak (Tagyon): 2005.05.13., Karthauzi tározó kifolyója: 2005.05.14., Kígyóspataki horgásztó (Nyírad): 2005.09.16., Lovasi-séd (Palóznak): 2005.05.13.; 2005.09.15., Örvényesi-séd (Pécsely): 2005.05.13., Párasi-ér (Városlőd): 2005.09.16., Röhe-víz (Taljándörög): 2005.05.15., Séd (Gyulafíratót): 2005.05.14., Séd (Veszprém): 2005.05.14., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.09.16., Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.05.14.; 2005.09.16., Torna (Kolontár): 2005.05.15.; 2005.09.16., Vázsonyi-séd (Nagyvázsony): 2005.05.15.

Physidae

Aplexa hypnorum (Linnaeus, 1758) – Csigere-patak (Devecser): 2005.05.15.

Physa fontinalis (Linnaeus, 1758) – Aszófői-séd (Balatonfüred): 2005.09.15., Csopaki-séd (Csopak): 2005.05.13., Lovasi-séd (Palóznak): 2005.05.13.; 2005.09.15.

Physella acuta (Draparnaud, 1805) – Halastó (Herend): 2005.05.14., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14., Torna (Kolontár): 2005.05.15.; 2005.09.16., Torna (Ajka): 2005.05.15.; 2005.09.16.

Planorbidae

Planorbarius corneus (Linnaeus, 1758) – Aszófői-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.; 2005.09.15., Csopaki-séd (Csopak): 2005.05.13.

Planorbis planorbis (Linnaeus, 1758) – Aszófői-séd (Balatonfüred): 2005.05.13., Csopaki-séd (Csopak): 2005.05.13., Egres-patak (Devecser): 2005.05.15., Karthauzi tározó kifolyója: 2005.05.14., Kígyós-patak (Szóc): 2005.05.15., Kígyóspataki horgászto (Nyírad): 2005.05.15.; 2005.09.16., Lovasi-séd (Palóznak): 2005.05.13.; 2005.09.15., Lőrintei-tó (Ajka): 2005.09.16., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14., Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.; 2005.09.15.

Planorbis carinatus O. F. Müller 1774. – Lovasi-séd (Palóznak): 2005.09.15.

Anisus spirorbis (Linnaeus, 1758) – Csigere-patak (Ajkarendek): 2005.09.16., Egres-patak (Devecser): 2005.05.15., Halastó (Herend): 2005.05.14.; 2005.09.15., Kígyóspataki horgászto (Nyírad): 2005.05.15., Nyír-tó (Nagyvázsony): 2005.05.15., Örvényesi-séd (Pécsely): 2005.05.13., Vázsonyi-séd (Nagyvázsony): 2005.05.15.

Anisus vortex (Linnaeus, 1758) – Aszófői-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.; 2005.09.15., Csopaki-séd (Csopak): 2005.05.13.

Anisus vorticulus (Troschel, 1834) – Lovasi-séd (Palóznak): 2005.05.13.

Bathyomphalus contortus (Linnaeus, 1758) – Aszófői-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.; 2005.09.15., Lovasi-séd (Palóznak): 2005.05.13.; 2005.09.15.

Gyraulus (Gyraulus) albus (O. F. Müller 1774) – Karthauzi tározó kifolyója: 2005.05.14., Kígyóspataki horgászto (Nyírad): 2005.09.16., Párasi-ér (Városlőd): 2005.09.16.

Gyraulus (Armiger) crista (Linnaeus, 1758) – Halastó (Herend): 2005.05.14., Lovasi-séd (Palóznak): 2005.05.13.

Hippeutis complanatus (Linnaeus, 1758) – Lovasi-séd (Palóznak): 2005.05.13.

Segmentina nitida (O. F. Müller 1774) – Aszófői-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.; 2005.09.15., Halastó (Herend): 2005.05.14.; 2005.09.15., Nyír-tó (Nagyvázsony): 2005.05.15.

Cochlicopidae

Cochlicopa lubrica (O. F. Müller 1774) – Bándi-patak (Bánd): 2005.09.15., Cinca-patak (Szentgál): 2005.09.15., Csigere-patak (Ajkarendek): 2005.09.16., Csopaki-séd (Csopak): 2005.05.13., Kígyós-patak (Szóc): 2005.05.15., Lovasi-séd (Lovas): 2005.05.13., 2005.09.15., Örvényesi-séd (Pécsely): 2005.05.13.; 2005.09.15., Rőhe-víz (Taljándörög): 2005.05.15., Séd (Gyulafirátót): 2005.05.14., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14., Széles-víz (Ajkarendek): 2005.09.16., Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.05.13., Torna (Városlőd): 2005.09.16., Vázsonyi-séd (Nagyvázsony): 2005.05.15.

Vertiginidae

Vertigo angustior Jeffreys, 1830. – Aszófői-séd (Balatonfüred): 2005.09.15.; 2005.09.15., Egres-patak (Devecser): 2005.05.15.

Vertigo antivertigo (Draparnaud, 1801) – Egres-patak (Devecser): 2005.05.15., Nyír-tó (Nagyvázsony): 2005.05.15., Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.

Vertigo moulinsiana (Dupuy, 1849) – Aszófői-séd (Balatonfüred): 2005.05.13., Egres-patak (Devecser): 2005.05.15., Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.; 2005.09.15.

Orculidae

Sphyradium doliolum (Bruguière, 1792) – Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.09.16.

Chondrinidae

Granaria frumentum (Draparnaud, 1801) – Csigere-patak (Devecser): 2005.05.15., Lovasi-séd (Lovas): 2005.05.13.; 2005.09.15., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14., Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.; 2005.09.15.

Pupillidae

Pupilla muscorum (Linnaeus, 1758) – Csigere-patak (Devecser): 2005.05.15., Karthauzi tározó kifolyója: 2005.05.14., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14., Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.05.13., Vázsonyi-séd (Nagyvázsony): 2005.05.15.

Valloniidae

Vallonia pulchella (O. F. Müller 1774) – Bándi-patak (Bánd): 2005.05.14., Karthauzi tározó kifolyója: 2005.05.14., Séd (Gyulafirátót): 2005.05.14., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14., Szőlősi-séd (Balatonfüred), Torna (Városlőd): 2005.05.14.; 2005.09.16.

Vallonia costata (O. F. Müller 1774) – Bándi-patak (Bánd): 2005.09.15., Cserkúti-patak (Tagyon): 2005.05.13., Karthauzi tározó kifolyója: 2005.05.14., Lovasi-séd (Lovas): 2005.05.13.; 2005.09.15., Lovasi-séd (Palóznak): 2005.05.13., Örvényesi-séd (Pécsely): 2005.09.15., Örvényesi-séd (Klárapszta): 2005.09.15., Séd (Gyulafirátót): 2005.05.14., Vázsonyi-séd (Nagyvázsony): 2005.05.15.

Acanthinula aculeata (O. F. Müller 1774) – Karthauzi tározó kifolyója: 2005.05.14., Torna (Városlőd): 2005.05.14.

Enidae

Chondrula tridens (O. F. Müller 1774) – Kígyós-patak (Szóc): 2005.05.15.; 2005.09.15., Séd (Veszprém): 2005.09.15., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14.

Merdigera obscura (O. F. Müller 1774) – Kígyós-patak (Szóc): 2005.05.15., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14., Vázsonyi-séd (Nagyvázsony): 2005.05.15.

Zebrina detrita (O. F. Müller 1774) – Séd (Veszprém): 2005.05.14., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14.

Succineidae

Succinea putris (Linnaeus, 1758) – Csigere-patak (Devecser): 2005.05.15., Csopaki-séd (Csopak): 2005.05.13., Lovasi-séd (Lovas): 2005.05.13., Lovasi-séd (Palóznak): 2005.09.15., Örvényesi-séd (Klárapszta): 2005.09.15., Örvényesi-séd (Örvényes): 2005.09.15., Séd (Gyulafirátót): 2005.09.15., Torna (Kolontár): 2005.09.16., Torna (Ajka): 2005.09.16.

Succinea oblonga Draparnaud, 1801. – Cserkúti-patak (Tagyon): 2005.05.13., Csigere-patak (Ajkarendek): 2005.09.16., Csigere-patak (Devecser): 2005.05.15., Csopaki-séd (Csopak): 2005.05.13., Kígyós-patak (Szóc): 2005.05.15., Örvényesi-séd (Pécsely): 2005.05.13.; 2005.09.15., Párasi-ér (Városlőd): 2005.09.16., Röhe-víz (Taljándörög): 2005.05.15., Séd (Gyulafirátót): 2005.05.14., Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.; 2005.09.15., Torna (Városlőd): 2005.09.16., Vázsonyi-séd (Nagyvázsony): 2005.05.15.

Oxyloma elegans (Risso, 1826) – Aszófői-séd (Balatonfüred): 2005.09.15., Bándi-patak (Bánd): 2005.05.14., Cinca-patak (Szentgál): 2005.05.14.; 2005.09.15., Csigere-patak (Ajkarendek): 2005.09.16., Csopaki-séd (Csopak): 2005.05.13., Kígyós-patak (Szóc): 2005.05.15., Koloska-patak (Balatonfüred): 2005.09.15., Lovasi-séd (Lovas): 2005.05.13.; 2005.09.15., Lovasi-séd (Palóznak): 2005.05.13., Lórintei-tó (Ajka): 2005.09.15., Örvényesi-séd (Pécsely): 2005.05.13.; 2005.09.15., Párasi-ér (Városlőd): 2005.09.16., Röhe-víz (Taljándörög): 2005.05.15., Séd (Gyulafirátót):

2005.05.14., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14., Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.; 2005.09.15., Torna (Kolontár): 2005.05.15., Torna (Ajka): 2005.05.15.

Clausiliidae

Cochlodina laminata (Montagu, 1803) – Lovasi-séd (Lovas): 2005.05.13., Örvényesi-séd (Pécsely): 2005.05.13.; 2005.09.15. Séd (Gyulafirátót): 2005.09.15., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14.

Clausilia pumila C. Pfeiffer, 1828. – Bándi-patak (Bánd): 2005.09.15., Örvényesi-séd (Klárpuszta), Örvényesi-séd (Örvényes): 2005.09.15., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14., Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.

Laciniaria plicata (Draparnaud, 1801) – Bándi-patak (Bánd): 2005.09.15., Cinca-patak (Szentgál): 2005.09.15., Csigere-patak (Ajkarendek): 2005.09.16., Csopaki-séd (Csopak): 2005.05.13., Lovasi-séd (Lovas): 2005.05.13.; 2005.09.15., Lovasi-séd (Palóznak): 2005.05.13., Örvényesi-séd (Örvényes): 2005.09.05., Örvényesi-séd (Pécsely): 2005.05.13.; 2005.09.15., Röhe-víz (Taljándörög): 2005.05.15., Séd (Veszprém): 2005.05.14., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14., Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.; 2005.09.15., Vázsonyi-séd (Nagyvázsony): 2005.05.15.

Balea biplicata (Montagu, 1803) – Aszófői-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.; 2005.09.15., Bándi-patak (Bánd): 2005.05.14.; 2005.09.15., Csopaki-séd (Csopak): 2005.05.13., Koloska-patak (Balatonfüred): 2005.09.15., Párasi-ér (Városlőd): 2005.09.16., Séd (Veszprém): 2005.09.15., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14., Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.; 2005.09.16.

Ferussaciidae

Cecilioides acicula (O. F. Müller 1774) – Örvényesi-séd (Klárpuszta)

Endodontidae

Punctum pygmaeum (Draparnaud, 1801) – Egres-patak (Devecser): 2005.05.15.

Discus perspectivus (Megerle von Mühlfeld, 1816) – Bándi-patak (Bánd): 2005.09.15.

Vitrinidae

Vitrina pellucida (O. F. Müller 1774) – Egres-patak (Devecser): 2005.05.15.

Zonitidae

Zonitoides nitidus (O. F. Müller 1774) – Bándi-patak (Bánd): 2005.09.15., Cinca-patak (Szentgál): 2005.09.15., Cserkúti-patak (Tagyon): 2005.05.13., Csigere-patak (Ajkarendek): 2005.09.16., Csigere-patak (Devecser): 2005.05.15., Halastó (Herend): 2005.09.16., Karthauzi tározó kifolyója: 2005.05.14., Lovasi-séd (Lovas): 2005.05.13.; 2005.09.15., Lovasi-séd (Palóznak): 2005.05.13.; 2005.09.15., Nyír-tó (Nagyvázsony): 2005.05.15., Örvényesi-séd (Pécsely): 2005.05.13.; 2005.09.15., Örvényesi-séd (Klárpuszta): 2005.09.15., Párasi-ér (Városlőd): 2005.09.16., Röhe-víz (Taljándörög): 2005.05.15., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14., Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.05.13., Torna (Kolontár): 2005.09.16., Torna (Ajka): 2005.05.15., Vázsonyi-séd (Nagyvázsony): 2005.05.15.

Vitrea crystallina (O. F. Müller 1774) – Csigere-patak (Devecser): 2005.05.15., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14., Torna (Városlőd): 2005.05.14.; 2005.09.16.

Vitrea contracta (Westerlund, 1871) – Röhe-víz (Taljándörög): 2005.05.15., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14., Torna (Városlőd): 2005.05.14.

Aegopinella minor (Stabile, 1864) – Bándi-patak (Bánd): 2005.05.14.
Aegopinella ressmanni (Westerlund, 1883) – Csapaki-séd (Csopak): 2005.05.13., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14.
Nesovitreia hammonis (Ström, 1765) – Egres-patak (Devecser): 2005.05.15.
Oxychilus draparnaudi (H. Beck, 1837) – Bándi-patak (Bánd): 2005.09.15., Cinca-patak (Szentgál): 2005.09.15., Csapaki-séd (Csopak): 2005.05.13., Egres-patak (Devecser): 2005.05.15., Kígyós-patak (Szóc): 2005.05.15.; 2005.09.15., Koloska-patak (Balatonfüred): 2005.09.15., Lovasi-séd (Lovas): 2005.05.13.; 2005.09.15., Lovasi-séd (Palóznak): 2005.05.13., Röhe-víz (Tajándörög): 2005.05.15., Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.; 2005.09.15.
Oxychilus inopinatus (Ulicny, 1887) – Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14.
Daudebardia rufa (Draparnaud, 1805) – Torna (Városlőd): 2005.05.14.
Daudebardia brevipes (Draparnaud, 1805) – Séd (Gyulafirátót): 2005.05.14.

Euconulidae

Euconulus fulvus (O. F. Müller 1774) – Aszófői-séd (Balatonfüred): 2005.05.13., Egres-patak (Devecser): 2005.05.15., Örvényesi-séd (Klárpuszta): 2005.09.05.

Bradybaenidae

Bradybaena fruticum (O. F. Müller 1774) – Bándi-patak (Bánd): 2005.09.15., Csapaki-séd (Csopak): 2005.05.13., Lovasi-séd (Lovas): 2005.05.13.; 2005.09.15., Örvényesi-séd (Pécsely): 2005.05.13.; 2005.09.15., Párasi-ér (Városlőd): 2005.09.16., Séd (Gyulafirátót): 2005.09.15., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14., Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.; 2005.09.15., Vázsonyi-séd (Nagyvázsony): 2005.05.15.

Helicidae

Xerolenta obvia (Menke, 1828) – Csapaki-séd (Csopak): 2005.05.13., Lovasi-séd (Lovas): 2005.05.13., Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.; 2005.09.15., Torna (Kolontár): 2005.09.16.
Monacha cartusiana (O. F. Müller 1774) – Bándi-patak (Bánd): 2005.05.14., Kígyós-patak (Szóc): 2005.05.15.; 2005.09.15., Lovasi-séd (Lovas): 2005.05.13., Örvényesi-séd (Pécsely): 2005.05.13.; 2005.09.15., Séd (Gyulafirátót): 2005.09.15., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14., Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.09.15., Torna (Ajka): 2005.05.15.
Perforatella incarnata (O. F. Müller 1774) – Párasi-ér (Városlőd): 2005.09.16., Séd (Gyulafirátót): 2005.05.14.; 2005.09.15., Székpusztai-víztározó (Devecser) : 2005.05.14.
Pseudotrichia rubiginosa (A. Schmidt, 1853) – Aszófői-séd (Balatonfüred): 2005.05.13., Csigere-patak (Ajkarendek): 2005.09.16., Egres-patak (Devecser): 2005.05.15., Koloska-patak (Balatonfüred): 2005.09.15., Örvényesi-séd (Pécsely): 2005.05.13.; 2005.09.15., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14., Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.
Trichia hispida (Linnaeus, 1758) – Csigere-patak (Ajkarendek): 2005.09.16., Csapaki-séd (Csopak): 2005.05.13., Lovasi-séd (Lovas): 2005.05.13.; 2005.09.15., Székpusztai-víztározó (Devecser): 2005.05.14., Torna (Városlőd): 2005.05.14., Vázsonyi-séd (Nagyvázsony): 2005.05.15.
Euomphalia strigella (Draparnaud, 1801) – Csigere-patak (Devecser): 2005.05.15., Halastó (Herend): 2005.09.16., Torna (Városlőd): 2005.09.16.
Cepaea vindobonensis (A. Ferussac, 1821) – Karthauzi tározó kifolyója: 2005.05.14., Lovasi-séd (Lovas): 2005.05.13., 2005.09.15., Lovasi-séd (Palóznak): 2005.09.15., Séd (Gyulafirátót): 2005.09.15., Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.05.13., Vázsonyi-séd (Nagyvázsony): 2005.05.15.

Cepaea nemoralis (Linnaeus, 1758) – Csigere-patak (Devecser): 2005.05.15., Kígyós-patak (Szőc): 2005.05.15.; 2005.09.16. Torna (Ajka): 2005.05.15.; 2005.09.16.
Cepaea hortensis (O. F. Müller 1774) – Bándi-patak (Bánd): 2005.05.14., Séd (Gyulafirátót): 2005.09.15., Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.; 2005.09.15.
Helix pomatia (Linnaeus, 1758) – Bándi-patak (Bánd): 2005.05.14.; 2005.09.15., Kígyós-patak (Szőc): 2005.05.15.; 2005.09.16., Lovasi-séd (Lovas): 2005.05.13.; 2005.09.15. Párasi-ér (Városlőd): 2005.09.16., Séd (Gyulafirátót): 2005.09.15., Séd (Veszprém): 2005.05.14., Szőlősi-séd (Balatonfüred): 2005.05.13.; 2005.09.16.

Értékelés

A gyűjtések során 31 gyűjtőhelyen 72 csigafajt sikerült kimutatni, közülük öt faj védett: a *Vertigo angustior* két, a *Vertigo moulinsiana*, a *Cepaea nemoralis*, és a *Cepaea hortensis* három, illetve a *Helix pomatia* hat gyűjtőhelyről került elő.

Fehér, Z. et al. (2004) munkáját figyelembe véve ritka faj a *Planorbis carinatus*, és a vizsgált területre nézve ritkának mondhatók a következők: *Bithynia leachi*, *Physa fontinalis*, *Anisus vorticulus*, *Bathymphalus contortus* és a *Hippeutis complanatus*. A legtöbb fajt (25) a devecseri Székpusztai-tározónál gyűjtöttük. A fajok döntő többsége a tározó melletti erdőből kerülhetett a partra. Értékes fajokat tartalmazott a következő gyűjtőhelyek anyaga: Aszfőli-séd (Balatonfüred), Csopaki-séd (Csopak), Lovasi-séd (Palóznak), Egres-patak (Devecser) és a Szőlősi-séd (Balatonfüred).

Köszönetnyilvánítás

Köszönet illeti dr. Csabai Zoltánt, aki a gyűjtési körülményeket biztosította, dr. Uherkovich Ákost hasznos tanácsaiért, ill. Sólymos Pétert, aki az abstract megírásában segédkezett. Ezúton szeretnék köszönetet mondani Erőss Zoltán Péternek, aki 2002 áprilisában elindított „pályámon”.

Felhasznált irodalom

Fehér, Z., Majoros, G. & Varga, A. (in press): A scoring method for the assesment of rarity and conservation value of the Hungarian freshwater molluscs. – *Heldia* 6: 1–14.
Pintér, I. (1981): A malakológiai felkutatottság mértékének kiszámítása becsléssel. – *Soosiana*, 9: 29–32.
Pintér, L. & Suara, R. (2004): Magyarországi puhatestűek katalógusa. – MTM, Budapest, 1–543.
Kálmán, A., Páll-Gergely, B., Cser, B., Boda, P. & Csabai, Z. (in press): Makroszkópikus vízi gerinctelenek faunisztikai vizsgálata a Déli-Bakony és a Balaton-felvidék vízterében. – *Hidrológiai közlöny* 86.

PÁLL-GERGELY, Barna
PTE TTK Általános és Alkalmazott Ökológiai Tanszék
Pécs, Ifjúság útja 6.
H-7624
E-mail: pallgergely@freemail.hu